

De Vereniging Milieuzorg Epe (VME) heeft als doel de bescherming en het beheer van natuur, landschap en milieu – alles in de ruimste zin. De voorgenomen uitbreiding en intensivering van het vliegverkeer van Teuge en Deelen heeft negatieve gevolgen voor de natuur, milieu en leefgenot op de hele Veluwe en de VME voelt zich daarom genoodzaakt in een zienswijze te reageren op de 'Wijziging vrijstelling Besluit Luchtverkeer 2014, Zichtvliegen buiten de daglichtperiode'. De VME maakt bezwaar tegen het verder gedeeltelijk opheffen van het vliegverbod voor zichtvluchten (kleine luchtvaart) buiten de daglichtperiode omdat dit een aantasting van de stille uren betekent en toenemende slaapverstoring van kinderen. Hoewel het aanvankelijk slechts om een beperkt aantal vluchten gaat, zal met de opheffing van het verbod een verdere verruiming steeds makkelijker worden en het aantal vluchten toenemen. Een toename van het vliegverkeer leidt afgezien van meer lawaai ook tot meer luchtvervuiling (CO₂, stikstof, koolwaterstoffen, en fijnstof). Lawaai en luchtvervuiling vormen een ernstige bedreiging voor de volksgezondheid.¹

Bovendien zal de vereiste baanverlichting de leefomgeving in Gelderland vervuilen. Het overmatig en onnodig gebruik van licht heeft grote, negatieve gevolgen voor mens, natuur en economie². Daar komt bij dat de vliegvelden de investering in de baanverlichting willen terugverdienen en zullen inzetten op nog meer vliegbewegingen in het donker, met alle gevolgen van dien. Vliegen in het donker veroorzaakt ook extra risico's voor vliegveiligheid. Het voornemen tot het (gedeeltelijk) opheffen van het verbod dient dus eerst aan de *Onderzoeksraad voor de Veiligheid* te worden voorgelegd voor een bindend advies. Vanwege de veiligheid is het ook noodzakelijk dat de handhaving van het besluit gegarandeerd kan worden. Vanwege het ontbreken van de handhaving van de regels voor nachtvluchten op Schiphol, is de VME bang dat ook in dit geval de regels niet gecontroleerd zullen worden.

Voor het nieuwe Luchthavenbesluit voor vliegveld Teuge, gepland voor later dit jaar, moet een nieuwe Milieu Effect Rapportage worden opgesteld. De VME vindt dat u de beslissing over het wel of niet wijzigen van het vliegverbod buiten de daglichtperiode moet uitstellen tot deze procedure volledig is afgerond. De milieukaders zijn immers nog niet bekend en er kan dus ook niet worden vastgesteld of opheffing van het verbod binnen de nieuwe milieukaders van vliegveld Teuge zal vallen. Afgezien van dit specifieke geval, vindt de VME dat u voordat u deze beslissing neemt een eerlijke en onafhankelijke Milieu Effect Rapportage moet opstellen waarin het cumulatieve (toekomstige) vliegtuiggeluid van de vliegvelden Teuge, Deelen, Schiphol en Lelystad wordt vastgesteld en de milieueffecten voor de verschillende woongebieden wordt onderzocht, waarbij de gezondheidsnorm voor vliegtuiggeluid van de World Health Organization (WHO) van 45dB Lden in acht wordt genomen.

---

¹ The WHO (2011) has identified noise from transport as the second most significant environmental cause of ill health in Western Europe, the first being air pollution from fine particulate matter. Bron: <https://www.eea.europa.eu/airs/2018/environment-and-health/environmental-noise>

² Zie website van de nacht van de nacht op <https://www.nachtvandenacht.nl/gevolgen-selectie>.